

12.03.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**12 Mart 2021
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

12 Mart 2021 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Düzenlenmemiş Alanda Karşılıklı Tanıma Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 3637)
- Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Öğrenim, Eğitim ve Yetiştirme Masraflarının Tespit ve Tahsili ile Yüklenme ve Kefalet Senedinin Düzenlenmesi Hakkında Yönetmelik
- Düzenlenmemiş Alanda Karşılıklı Tanıma Yönetmeliği
- Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Bitlis Eren Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞ

- Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Eşya İthalatına İlişkin Tebliğ (İthalat: 2021/9)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

KURUL KARARI

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 25/2/2021 Tarihli ve 10046 Sayılı Kararı

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

- Anayasa Mahkemesinin 28/1/2021 Tarihli ve 2018/26121 Başvuru Numaralı Kararı

TMO'dan 115 bin ton mısır ithalat ihalesi

TMO, 18 Mart 2021'de 115 bin ton ithal yemlik mısır alımı için ihale açtı.

Toprak Mahsulleri Ofisi, mısır ithalat ihalelerine devam ediyor. Ofis, 18 Mart 2021'de 115 bin ton ithal yemlik mısır alımı için ihale açtı.

İhale kapsamında Derince Limanı'na teslim 60 bin ton, İzmir limanı teslim 30 bin ton ve Bandırma Limanı'na teslim 25 bin ton olmak üzere 115 bin ton yemlik mısır alımı yapılacak. İhale için yükleme dönemi ise 25 Mart 2021-20 Nisan 2021 olarak belirlendi.

Mısır fiyatı yükseliyor

Dünya mısır fiyatlarının yükselmesine bağlı olarak Toprak Mahsulleri Ofisi yaptığı her yeni ihalede daha yüksek fiyattan mısır almak zorunda kalıyor. Geriye dönük bakıldığında 24 Kasım 2020'de yapılan ihalede Türkiye'ye teslim fiyatı ton başına ortalama 249,06 dolar olurken, 12 Ocak 2021'de yapılan ihalede ton başına fiyat ortalama 266,96 dolar oldu. Son olarak 11 Şubat 2021'de yapılan 235 bin ton mısır alım ihalesinde fiyat ton başına 273,60 dolara çıktı.

Yeni ihalede fiyat ne olacak?

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin günlük piyasa bültenine göre, 10 Mart 2021'de Türkiye'de serbest piyasada mısırın tonu 1759 liradan alıcı buluyor. Dolar karşılığı 231 dolar. Aynı bültende yer alan bilgilere göre 10 Mart 2021 itibariyle Amerika Birleşik

12.03.2021

Devletleri mısır fiyatı ton başına 243 dolar, Arjantin'de 232 dolar ve Ukrayna'da 262 dolar.

Yerli mısıra ton başına 1325 lira açıklanmıştı

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli 29 Temmuz 2020'de katıldığı bir televizyon programında 2020 ürünü yerli mısır alım fiyatını ton başına 1325 lira olarak açıklamıştı.

"IPARD II-10. Başvuru Çağrı İlanı" proje başvuru süresi uzatıldı

Katılım Öncesi Kırsal Kalkınma Aracı (IPARD) II Programı-10. Başvuru Çağrı İlanı kapsamında, kırsalda yapılacak yatırım projeleri için başvuru süresi uzatılırken, program kapsamında kırsal alanlara yatırım yapacak girişimcilere 1 milyar 125 milyon lira hibe verilecek.

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK), Katılım Öncesi Kırsal Kalkınma Aracı (IPARD) II Programı-10. Başvuru Çağrı İlanı kapsamında, kırsala yönelik besi ve süt hayvancılığında kanatlı yetiştiriciliğine, meyve ve sebze ürünlerinden su ürünlerinin işlenmesine kadar çeşitli alanlardaki projelere ilişkin başvuru sürelerinin uzatıldığını bildirdi.

TKDK'den yapılan açıklamaya göre, kurum, kırsal alanlara yatırım yapacak girişimcilere "IPARD II-10. Başvuru Çağrı İlanı" kapsamında 1 milyar 125 milyon lira hibe verecek. Avrupa Birliği'nin (AB) aday ve potansiyel aday ülkeler için oluşturduğu program kapsamında alınan başvurularda süre uzatımına gidildi.

Buna göre, "Tarımsal İşletmelerin Fiziki Varlıklarına Yönelik Yatırımlar" başlığı altında besi ve süt hayvancılığı, kanatlı hayvan yetiştiriciliği ve yumurta tavukçuluğuna ilişkin başvuruların son tarihi 19 Mart'tan 2 Nisan Cuma günü saat 18.00'e kadar uzatıldı. Çevrim içi başvuru sistemi ise 30 Mart'ta saat 18.00'de kapatılacak.

"Tarım ve Balıkçılık Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması ile İlgili Fiziki Varlıklara Yönelik Yatırımlar" başlığı altında süt, kırmızı et, kanatlı eti, meyve sebze ürünleri ve

su ürünlerinin işlenmesine yönelik projelerin son başvuru tarihi ise 26 Mart'tan 9 Nisan Cuma günü saat 18.00'e kadar uzatıldı. Bu başvurularda çevrim içi başvuru sisteminin kapanma tarihi de 6 Nisan saat 18.00 olarak belirlendi.

Başvurular, öncelikle çevrim içi sistem üzerinden yapılıyor ve başvuru çıktılarıyla istenen diğer evrakın TKDK il koordinatörlüklerine teslim edilmesi gerekiyor.

Hibe kapsamındaki iller

Projelere ilişkin hibe kapsamında yer alan 42 il şöyle: "Afyonkarahisar, Ağrı, Aksaray, Amasya, Ankara, Ardahan, Aydın, Balıkesir, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Giresun, Hatay, Isparta, Kahramanmaraş, Karaman, Kars, Kastamonu, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Mardin, Mersin, Muş, Nevşehir, Ordu, Samsun, Sivas, Şanlıurfa, Tokat, Trabzon, Uşak, Van ve Yozgat."

Başvurulara ilişkin detaylı bilgiye TKDK'nin internet sitesinde yer alan "Başvuru Çağrı Rehberi"nden ulaşılabilir.

'11 yılda 7 milyar doları başka ülkelerin çiftçilerine verdik'

CHP'li Gaytancıoğlu, "İktidar ithalatla bazı işleri çözmeye çalışıyor, günöbirlik politikalar izliyor. Günöbirlik politikalarla bu iş olmaz. 2010 yılından beri yani 11 yıl içinde 7 milyar doları başka ölkelerin çiftçilerine verdik." dedi.

CHP Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, Türkiye'nin son 11 yılda et ithalatına 7 milyar dolar harcadığını aktardı.

Gaytancıoğlu, Meclis'te düzenlediği basın toplantısında Türkiye'nin başka ölkelerin çiftçilerine ihtiyacı olmadığını, Türk çiftçisinin desteklenmesi durumunda tropikal ürünler ve kahve dışında hiçbir tarım ürününün alınmasına gerek kalmayacağını ifade etti.

İktidarın kolay yolu tercih ettiğini savunan Gaytancıoğlu, "İktidar ithalatla bazı işleri çözmeye çalışıyor, günöbirlik politikalar izliyor. Günöbirlik politikalarla bu iş olmaz. 2010 yılından beri yani 11 yıl içinde 7 milyar doları başka ölkelerin çiftçilerine verdik. Bu ithalatın karşılığında et tüketimi biraz arttı ama dengeli artmadı. Yani herkes kişi başı yıllık 14 kilogram et tüketebiliyor mu yoksa Kurban Bayramı'ndan Kurban Bayramı'na mı et yiyebiliyor? 7 milyar doları kendi hayvancılığımıza harcasaydık çok daha başarılı olurduk." diye konuştu.

12.03.2021

Küçük üreticileri korumak için üç gün önce bir ithalat kararnamesinin yayımlandığını ve 200 bin büyük baş hayvan ithalatına izin verildiğini belirten Gaytancıoğlu, günlük politikalarla ve ithalatla yerli üreticilerin korunamayacağını dile getirdi.

Okan Gaytancıoğlu, Türkiye'nin yem ve yağ başta olmak üzere birçok tarım ürününü ithal ettiğini, buna bağlı olarak ürün fiyatlarının iki katına çıktığını, Türk lirasının değerinin düşmesiyle maliyetlerin de arttığını söyledi.

'Türkiye-İngiltere ilişkilerinde yeni bir dönem başlıyor'

İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi Chilcott, "Türkiye-İngiltere ilişkilerinde yeni bir dönem başlıyor. İngiltere ve Türkiye'nin ticari ilişkilerinin önümüzdeki yıllarda yeni düzeylere çıkabileceğini düşünüyorum." dedi.

İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi Dominick Chilcott, Türkiye ile İngiltere arasında yakın gelecekte yeni ve daha kapsamlı bir **Serbest Ticaret Anlaşmasının** imzalanabileceğini düşündüğünü söyledi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) çevrim içi "Türkiye-Birleşik Krallık Serbest Ticaret Anlaşması Bilgilendirme Toplantısı" düzenlendi. Toplantıya Chilcott'un yanı sıra TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, İngiltere'nin Ankara Büyükelçiliği Ticaret Ataşesi David Machin ve bakanlık temsilcileri katıldı. Chilcott, açılış konuşmasında, "Türkiye-İngiltere ilişkilerinde yeni bir dönem başlıyor. İngiltere ile Türkiye'nin ticari ilişkilerinin önümüzdeki yıllarda yeni düzeylere çıkabileceğini düşünüyorum. Hatta yakın gelecekte yeni ve daha kapsamlı bir ticaret anlaşmasının imzalanabileceğini düşünüyorum." dedi.

İki ülke arasında aralıkta imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması'na değinen Chilcott, anlaşmanın tam zamanında gerçekleştiğini ve ticaret bakanlıklarının büyük çaba gösterdiğini belirtti.

Chilcott, anlaşmanın çok daha güçlü, daha kapsamlı, daha derin bir ticari ortaklığın oluşturulmasına yardımcı olacağını söyledi.

Anlaşmanın iki ülke arasındaki ticaret hacminin yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınına rağmen 17 milyar sterline ulaşmasını sağladığını aktaran Chilcott, Türkiye'nin İngiltere'nin 18. en büyük ticari ortağı olduğunu dile getirdi. Chilcott, İngiltere'nin Türkiye'de büyük bir yatırımcı olduğunun da altını çizdi. Ticari ilişkilerin genişletilmesi için birçok yolun olduğuna işaret eden Chilcott, "Türkiye oldukça genç, vasıflı, eğitilmiş, iş gücüne sahip, genel maliyetlerin düşük olduğu, yeşil finansman, akıllı enerji, akıllı tarım, otonom araçlar ve uzay gibi alanlarda da çalışmalar yapabilecek bir ülke." diye konuştu.

"DAHA KAPSAMLI SERBEST TİCARET ANLAŞMASININ YAPILMASINA YÖNELİK ÇALIŞMALAR VAR"

Piyasaya erişimin önündeki engellerinin kaldırılmasının ticari ve yatırım ilişkilerinin yeni ve mevcut ortaklarla kurulması ve ilerletilmesi açısından önemli olduğunu vurgulayan Chilcott, böylece hem İngiliz hem de Türk yatırımcıların ithalat ve ihracat yapabileceklerini belirtti.

Büyükelçi Chilcott, "Tarım Bakanlığıyla çok yakın çalışıyoruz. Özellikle gıda ve ilaç sanayisinde tarife dışı engellerin kaldırılması için diğer bakanlıklarla da yakın çalışıyoruz. Türk hükümetinin bu sorunların çözümüne yönelik adımlar attığını biliyoruz." dedi.

Her iki ülkedeki ithalatçılar için de eşit zeminin oluşturulabilmesi için yapılması gerekenlerin olduğunu kaydeden Chilcott, şunları kaydetti:

"Önümüzdeki birkaç yıl için daha kapsamlı bir Serbest Ticaret Anlaşması'nın yapılmasına yönelik çalışmalar da var. Müzakereler devam ediyor. Dolayısıyla iş birliğimiz sadece sözlerden oluşmuyor, iş birliğimiz çok daha iddialı ve çok daha kapsamlı bir Serbest Ticaret Anlaşması'nın yapılmasına yönelik. Bu ekonomilerimiz için çok daha iyi sonuçlar verecek ve şirketlerimize daha fazla pazar açacaktır." Chilcott, öte yandan Serbest Ticaret Anlaşması'nda tarım ürünlerini, hizmetleri, yatırımı ve dijital ekonomiyi de eklemek istediklerini, her iki ülkenin ticaret bakanlarının da çok daha kapsamlı bir Serbest Ticaret Anlaşması istediklerini dile getirdi.

Her iki ülkedeki şirketlerin de yeni alanların bu anlaşmaya eklenmesini istediklerini kaydeden Chilcott, "Dolayısıyla daha kapsamlı bir Serbest Ticaret Anlaşması'nın hazırlanması yönünde siyasi iradenin, iş dünyasının da isteği olduğunu görüyoruz. Bahsettiğim diğer sektörleri de dahil ederek aramızdaki büyük ithalat ve ihracat potansiyelini de ortaya çıkarmış olacağız." ifadesini kullandı.

Salgından kaynaklanan krizde piyasaya erişimin önündeki engellerin kaldırılması için Türkiye, İngiltere ve diğer ülkelerin birlikte çalışacaklarını aktaran Chilcott, bu sayede daha yüksek ücret, daha düşük fiyat ve daha fazla gelir sağlanmış olacağını ifade etti.

Chilcott, İngiltere'de Türkiye'ye yapılacak ihracat finansmanının 3 milyar sterline yükseltildiğini belirterek, "Bu da ticari ilişkilerimizin bizim için ne kadar önemli olduğunu gösteriyor. Dolayısıyla ilişkilerimizi derinleştirme ve anlaşmamızı güçlendirme konusunda çok iyimserim." dedi.

Açılış konuşmalarının ardından "Türkiye-Birleşik Krallık Serbest Ticaret Anlaşması" konulu panel yapıldı.

SERBEST TİCARET ANLAŞMASI, PİYASAYA ERİŞİMİN KOLAYLAŞTIRILMASI AÇISINDAN ÖNEMLİ

Panelde konuşan İngiltere'nin Ankara Büyükelçiliği Ticaret Ataşesi Machin de 2020'de gerçekleşen olumlu bir gelişmenin iki ülke arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması olduğuna dikkati çekerek, "Ticaretin devamlılığı için bu anlaşmanın yapılması her iki tarafın da piyasasına erişimin kolaylaştırılması açısından çok önemli." dedi.

Her iki ülkenin ticaret bakanları arasında 3 yıl müzakere ve çok yakın iş birliği yapıldığını aktaran Machin, anlaşmanın başarılı şekilde sonuçlandığını belirtti. Machin, "Pandemiden hemen önce ticaret hacmimiz 18,6 milyar pound düzeyindeydi. Yaklaşık yüzde 6'lık bir düşüş oldu. 2010'dan bu yana son 10 yılda yıllık karşılıklı ticaret hacminde de yüzde 70'lik bir artış olduğunu görüyoruz." diye konuştu. Türkiye ile İngiltere'nin karşılıklı yatırımlarının önemine değinen Machin, söz konusu yatırımların artarak devam ettiğini kaydetti.

TOBBUYUM Arabuluculuk ve Uyuşmazlık Çözüm Merkezi açıldı

Hukuk sisteminin, sadece devletin değil ekonominin de temel direği olduğunu belirten Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, "Hukuk sistemimizi daha sağlıklı ve daha iyi işler hale getirme konusunda ne kadar başarılı olursak, ülkemiz ve ekonomimiz o kadar güçlü hale gelir." dedi.

TOBBUYUM Arabuluculuk ve Uyuşmazlık Çözüm Merkezi, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül ve TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu'nun katılımıyla TOBB Sosyal Tesisleri'nde düzenlenen törenle açıldı.

Arabuluculuğun yurt dışında da geçerli olabilmesini sağlayan ve "Singapur Sözleşmesi" olarak da bilinen "Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonu"nun onaylanmasına ilişkin kanunun Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlanarak yürürlüğü girdiğini hatırlatan Hisarcıklioğlu, uluslararası yatırımcılar için arabuluculuk ve tahkim imkanlarının Türkiye'nin yatırım cazibesini artıran unsurlar olduğunu söyledi.

İş dünyası olarak aşırı dosya yükü sebebiyle yargı sisteminin yavaş işlemesinden her zaman şikayet ettiklerini belirten Hisarcıklioğlu, şöyle devam etti: "Adalet Bakanımız Abdulhamit Gül, burada önemli yapısal reformlara imza attı. Alternatif çözüm yollarının devreye girmesini sağladı. 2013'ten bu yana ihtiyari olarak uygulanmakta olan arabuluculuk sistemi, iş uyuşmazlıklarında zorunlu olarak uygulanmaya başladı. Daha sonra ticari ve tüketici uyuşmazlıklarında da arabuluculuk zorunlu hale geldi. 7 yılda buraya gelen dosya sayısı yaklaşık 1,6 milyon oldu. İş dünyamız için önem taşıyan, çalışma hayatına ilişkin konulardaki başvuru sayısıysa 1 milyona yaklaştı. Bunların yüzde 69'u anlaşmayla sonuçlandı."

Hisarcıklioğlu, eskiden yıllarca süren davaların artık haftalar, günler içinde bittiğini, adalete erişimin hızlandığını bildirdi. Arabuluculuğun bir kazan-kazan yöntemi olduğunu ve toplumsal barışa katkı sağladığını ifade eden Hisarcıklioğlu, arabuluculuk sayesinde insanların zaman kaybindan, yargı sisteminin ise önemli bir iş yükünden kurtulduğunu söyledi.

Hisarcıklioğlu, arabuluculuk başta olmak üzere alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin Türkiye'de gelişmesi için TOBB ve oda borsa camiası olarak her türlü desteği verdiklerini belirterek arabuluculuğun iş dünyasında yaygınlaşması için gayret sarf ettiklerini dile getirdi.

TOBBUYUM ile 29 odanın, arabuluculuk ve tahkim merkezleri ile üyelere hizmet verdiğini anlatan Hisarcıklioğlu, zamanla daha çok odanın bu hizmeti vermeye başlayacağını bildirdi.

"Hukuk sistemi, ekonominin de temel direği"

Hukuk sisteminin sadece devletin değil ekonominin de temel direği olduğuna işaret ederek, "Adalet ve güven duygusu bir ülkede gyse, o ülkenin ekonomisi de g olur. Hukuk sistemimizi daha sağlıklı ve daha iyi işler hale getirme konusunda ne kadar başarılı olursak, ülkemiz ve ekonomimiz o kadar g hale gelir." dedi.

Arabuluculuk merkezlerinin kurumsallaşması açısından hazırlığı devam eden Arabuluculuk Yasa Tasarısı'nın kanunlaşmasını beklediklerini söyleyen bildiren Hisarcıkloğlu, tüm üyelerini herhangi bir uyuşmazlık durumunda TOBBUYUM'a başvurmaya davet etti.

TOBBUYUM Yönetim Kurulu Başkanı Cemil ek ise, tüm dünyada özellikle gelişmiş ekonomilerde klasik ihtilaf çözme yöntemleri dışında yeni arayışların olduğunu söyledi. Diğer ülkelerde de davaların uzun ve masraflı olması nedeniyle alternatif uyuşmazlık çözümleri adı altında fikri çalışma ve gayretlerin olduğunu ifade eden ek, arabuluculuk müessesesinin iyi, gerçekçi, adil ve toplum barışına da katkı sağlayacak bir yöntem olduğunu dile getirdi.

Reform, giderleri kısacak yatırımları artıracak

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından bugün açıklanacak Ekonomik Reform Paketi'nin ayrıntıları netleşmeye başladı. Reformun kamu giderlerini kısması, yatırımları artırması hedefleniyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bugün açıklayacağı Ekonomik Reform Paketi, fiyat istikrarının sağlanması, yatırımların artırılması, cari açığın azaltılması gibi alanlarda önemli adımları içeriyor. Ekonomi yönetiminin uzun süredir üzerinde çalıştığı düzenlemeler kapsamında, enflasyonla etkin mücadele için Fiyat İstikrar Komitesi'nin kurulması da yer alıyor. Doğrudan yabancı yatırımların artırılması hedefine yönelik olarak, yatırım ikliminin iyileştirilmesine katkı sağlayacak ayrıntılı düzenlemelerin yapılması da öngörülüyor. Bu amaca yönelik düzenlemeler kapsamında, yatırımları cazip hale getirecek özel teşvikler, bürokrasinin azaltılması ve uygun yatırım yeri temini gibi mekanizmalar oluşturulması da hedefleniyor. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın bugün açıklayacağı Ekonomik Reform Paketi'nin detayları netleşmeye başladı. Geçen hafta açıklanan 9 amaç, 50 hedef ve 393 faaliyet içeren İnsan Hakları Eylem Planı'nda olduğu gibi Ekonomik Reform paketinde de amaç, hedef ve faaliyetler yer alacak. Ekonomi yönetiminin uzun süredir üzerinde çalıştığı düzenleme, fiyat istikrarının sağlanması, yatırımların artırılması, cari açığın azaltılması gibi alanlarda önemli adımları içeriyor.

Temel amaçlar arasında yer alan, fiyat istikrarının sağlanması ve enflasyonla mücadele alanında Fiyat İstikrar Komitesi kurulması bekleniyor.

Yatırımların artırılması ve cari açığın azaltılması noktasında ise özellikle doğrudan yabancı yatırımların artırılması için, yatırım ikliminin düzenlenmesi planlanıyor. Yabancı yatırımcıları çekmek üzere hukuk alanında yapılacak düzenlemeler İnsan Hakları Eylem Planı'nda duyurulmuştu. Yatırımın cazip hale gelmesi için sağlanacak özel teşvikler, yatırımı kolaylaştırmak için bürokrasinin azaltılması, uygun yatırım yeri temini gibi mekanizmalar oluşturulacak. Cari açığın azaltılması noktasında Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi ve Proje Bazlı Teşvik Sisteminde öngörülen teşvikler güçlendirilecek.

Fiyat İstikrarı Komitesi kurulacak

Kamuoyunda, Gıda Komitesi olarak bilinen Gıda ve Tarımsal Ürün Piyasaları İzleme ve Değerlendirme Komitesi benzeri bir Fiyat İstikrarı Komitesi kurulacak. Gıda Komitesi, resmi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı oluşturuyor. Ancak, bu alanlarda faaliyet gösteren sivil toplum örgütleri de komite toplantılarına katılıyor.

Fiyat İstikrarı Komitesi'nin Gıda Komitesi'nden daha geniş yapıya sahip olması, asli unsurlarını yine kamunun oluşturmasıyla bekleniyor. Komitede, tarım, sanayi, hizmetler gibi temel sektörlerin temsilcilerinin de yer alması bekleniyor.

Dijital Bankacılık lisansı verilecek

Yeni dönemde, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nda radikal bir değişiklik yapılarak, şube olmaksızın sadece dijital ortamda hizmet verecek bankaların kurulmasının önü açılacak. Bu sistem halen bankaların, reklamlarında kullandığı, internet ve cep bankacılığından farklı olacak.

İstanbul Finans Merkezi Kanunu çıkarılacak

2022'de tamamlanması öngörülen İstanbul Finans Merkezi projesinin hayata geçmesiyle birlikte, uluslararası finans kuruluşlarının burada faaliyete geçmesini cazip hale getirmek için çalışmalar yapılacak. Çalışmaların temelini kısa süre içinde TBMM'ye sunulacak İstanbul Finans Merkezi ile ilgili yasal düzenleme oluşturacak. Burada özellikle cömert bir teşvik mekanizması kurulacak.

Faizsiz finans yatırımları da çekilecek

Dünya çapında 6 trilyon doları aşan faizsiz finans sisteminin en önemli payı alan Londra'ya alternatif olarak bu alandaki yatırımları Türkiye'ye çekmek üzere de yasal altyapı oluşturulacak.

Bu kapsamda faizsiz finans alanındaki yatırım araçları çeşitlendirilerek, sadece Türkiye'de değil, tüm İslam coğrafyasında faize hassasiyeti olan yatırımların çekilebilmesi amaçlanıyor.

Zeytinoğlu: Reformlar yatırımcılara doğru mesaj veriyor

İktisadi Kalkınma Vakfı (İKV) Başkanı Ayhan Zeytinoğlu, son dönemde atılan reform adımlarının yatırımları artıracığına inandıklarını belirtti. Zeytinoğlu, "İnsan Hakları

Eylem Planı doğru yönde atılmış bir adım. Ekonomik alanda da reformlar açıklanacak. Bu gibi adımlar Türkiye'nin rekabetçiliği ve ekonomik dinamizmi açısından büyük önem taşıyor ve yatırımcılara doğru mesajları veriyor" dedi. Zeytinoğlu, salgın sonrasında Avrupalıların Türkiye'ye olan yatırımlarını artıracığını ve açıklanan reform paketlerinin bu doğrultuda doğru mesajlar içerdiğini dile getirdi. AB'nin yeni ticaret politikasında daha iddialı ve özerk bir politika izlemek istediğini aktaran Zeytinoğlu, "AB, tedarik zincirlerini hem coğrafi olarak daha yakına taşımak hem de çeşitlendirmek ihtiyacını vurguladı. Bu durum Türkiye'nin avantajını artıracaktır. Yatırımlar açısından da Türkiye zaten Gümrük Birliği ile AB pazarına entegre oldu. Son dönemde yatırımlarda bir azalma olsa da COVID-19 sonrasında artış görülecektir" şeklinde konuştu. Zeytinoğlu, Türkiye'nin de bu avantajları görüp uygun politikalar izlemesinin önemine dikkati çekerek, şunları söyledi: "Öncelikle yatırımlar için uygun bir iklim oluşturulması, reform sürecinin hızlanması ve öngörülebilirliğin sağlanması büyük önem taşıyor. Geçtiğimiz günlerde açıklanan İnsan Hakları Eylem Planı doğru yönde atılmış bir adım. Ekonomik alanda da reformlar açıklanacak. Bu gibi adımlar Türkiye'nin rekabetçiliği ve ekonomik dinamizmi açısından büyük önem taşıyor ve yatırımcılara doğru mesajları veriyor. 25-26 Mart 2021 tarihlerinde yapılacak AB Zirvesi'nde Türkiye ile ilişkilerin geleceği konuşulacak. Burada pozitif gündemin hayata geçirilmesi ve ekonomi ve ticaret alanında ilişkilerin gümrük birliğinin güncellenmesi ile derinleştirilmesi COVID-19 sonrası dönem için en iyi hazırlık olur." AB'nin en büyük ticari ortağımız olduğunu hatırlatan Zeytinoğlu, "AB pazarına uygun üretim yapabiliyor olmamız ve değer zincirlerine dahil olmamız tüm dünyaya açılmamızı da kolaylaştırıyor. Yatırımlar için cazibe merkezi olmamızı sağlıyor. Türkiye'ye son 19 yılda gelen doğrudan yatırımların yaklaşık yüzde 62'si Avrupa ülkelerinden geliyor. Dolayısıyla tam üyelik hedefine yönelik olarak rotamızı çizip o gerçekleşene kadar AB ile ilişkilerimiz bu saydığım alanlarda geliştirmeliyiz" dedi. Zeytinoğlu, bu süreçte Türkiye'nin

AB ile ilişkilerini geliştirmesi ve ortak kaynaklardan faydalanmasının büyük önem taşıdığını ve AB KOBİ'leri ile ortak projeler ve iş birliklerinin yanı sıra yeşil teknolojiler ile üniversite-sanayi iş birliğinin yaygınlaştırılması gerektiğini söyledi. Zeytinoğlu, Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın AB için önemli bir mali boyutu bulunduğunu anımsatarak, şunları söyledi: "AB, 2030 yılına kadar iklim hedeflerine ulaşabilmek ve gerekli yeşil dönüşümü sağlayabilmek için 1 trilyon Euro'ya yakın bir bütçe ayırdı. COVID-19'un getirdiği ekonomik daralma bu konuda zorluk çıkarabilir. Ama şunu unutmamak gerekiyor. AB, COVID-19'dan çıkış için kabul ettiği 750 milyar Euro'luk kurtarma fonu ile sadece ekonomiyi canlandıracak önlemlere katkı sağlamıyor. Bu önlemleri iki öncelikli hedefi olan Yeşil Mutabakat ve dijitalleşme ile birlikte ele alıyor. Yani Avrupa ekonomisinin COVID-19 sonrası normalleşmesi de Yeşil Mutabakatın gerçekleşmesine bağlanmış durumda. O yüzden bu mantığı ve bakış açısını devam ettirmeleri halinde yeşil dönüşümden bağımsız bir ekonomik normalleşme olmayacak."

Gül: İstanbul'da finans mahkemesi kuracağız

Adalet Bakanı Abdulhamit Gül, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Arabuluculuk ve Uyuşmazlık Çözüm Merkezi'nin açılış töreninde yaptığı konuşmada "İstanbul'a finans mahkemesi kuracağız" açıklamasında bulundu. Resmi Gazete'nin dünkü sayısında yayımlanarak yürürlüğe giren 7 Ağustos 2019'da Singapur'da imzalanan "Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonu"na değinen Bakan Gül, bu kapsamda ABD'de yapılan arabuluculuk sözleşmesinin Türkiye'deki mahkemelerde de geçerli olacağını bildirdi. Uluslararası düzeyde ihtilafları çözecek çalışmaları sürdürdüklerini kaydeden Gül, "İstanbul'da finans mahkemesi kuracağız. Yani ticaretin, finansın merkezi olan İstanbul'da sadece oraya bakacak bir ihtisas mahkemesi kuracağız. Böylece ihtilafları çözme irademizi daha da başarılı bir şekilde ortaya koymuş olacağız" ifadelerini kullandı. Yargı Reformu Strateji Belgesi ve İnsan Hakları Eylem Planı'na ilişkin de konuşan Gül, "Daha güçlü bir demokrasi, daha adil bir yargı sistemi ve özgür birey, güçlü toplum, daha demokratik bir Türkiye inancı amacını gerçekleştirmektedir" dedi. Gül, alternatif çözüm yolu olan ve 2013'ten bu yana uygulanan arabuluculuğun, 2018'de iş davalarında zorunlu dava şartı olarak ortaya konduğunu, daha sonra da ticari davalarda ve tüketici uyuşmazlıklarında uygulanmaya başlandığını aktardı. 2013 Kasım ayından bu yana uygulanan arabuluculuk kapsamında istatistiki verileri paylaşan Gül, dava şartı arabuluculuk kapsamında ve iş uyuşmazlıklarında 1 milyon 45 bin 407 başvurudan 631 bin 175'inin, ticari uyuşmazlıklarda 278 bin 315 başvurudan 148 bin 682'sinin, tüketici uyuşmazlıklarında ise 32 bin 884 başvurudan 18 bin 799'unun anlaşma ile sonuçlandığını söyledi. Eski TBMM Başkanı ve TOBB UYUM Yönetim Kurulu Başkanı Cemil Çiçek'in de katıldığı toplantıda TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu da hukuk sisteminin, sadece devletin değil ekonominin de temel direği olduğunu belirterek, "Hukuk sistemimizi daha sağlıklı ve daha iyi işler hale getirme konusunda ne kadar başarılı olursak, ülkemiz ve ekonomimiz o kadar güçlü hale gelir" dedi.

Erdoğan: Salgında esnafa 18,8 milyar TL'lik kredi kullandırıldı

Erdoğan, "Salgın döneminde 760 bin 71 esnaf ve sanatkara Ekonomik İstikrar Kalkanı tedbirleri kapsamında 18,8 milyar TL tutarında kredi kullandırıldı." açıklaması yaptı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, sosyal medya hesabından, COVID-19'un Türkiye'de görülmesinin ardından geçen 1 yılda sağlık alanında yapılan çalışmaları paylaştı.

Erdoğan, "Sağlık ordumuzun fedakarlığıyla, sürekli yenilerini hizmete aldığımız, kapasitelerini artırdığımız hastanelerimizle ve güçlü altyapımızla sağlık alanında destan yazdık" ifadelerini kullandığı paylaşımda, hizmetler, aşı, şehir hastaneleri, sağlık tesisleri ve yerli solunum cihazı konularında yapılanları aktardı.

"Hizmetler" başlığı altında, Koronavirüs Operasyon Merkezi'nin devreye alındığını ve Bilim Kurulu'nun kurulduğunu hatırlatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, aynı başlıkta dünyadaki ilk örneklerinden biri olan 2019-nCoV hastalık rehberinin yayımlandığını, yerli tanı kitlerinin geliştirildiğini, Filyasyon ve İzolasyon Takip Sistemi'nin kurulduğunu, Hayat Eve Sığar Uygulamasının devreye alındığını ve inaktif aşılardan uygulanmaya başlandığını kaydetti.

"Çok kısa sürede 10 milyon üzerinde aşı uygulaması gerçekleştirdik"

"Aşı" başlığında ise devam eden 18 ayrı aşı çalışmasının Türkiye'yi bu alanda dünyadaki sayılı ülkelerden biri haline getirdiğini belirten Erdoğan, "Çok kısa sürede 10 milyon üzerinde aşı uygulaması gerçekleştirdik." ifadelerini kullandı.

"Şehir Hastaneleri" başlığında İstanbul Başakşehir, Konya ve Tekirdağ şehir hastanelerinin açıldığını anımsatan Erdoğan, "Sağlık Tesisleri" başlığında ise 25 yeni hastane binası ile 11 ek hastane binasının hizmete alındığını belirtti.

Erdoğan, bir yıllık sürede sağlık tesisi sayısının yüzde 55, kamu hastanelerinin erişkin yoğun bakım yatak kapasitesinin yüzde 51 arttırıldığını kaydetti.

"Yerli Solunum Cihazı" başlığında ise kısa sürede yerli solunum cihazının seri üretimine geçildiğini anımsatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, yurt içi kullanımının yanı sıra 20 ülkeye ihracatının gerçekleştiğini bildirdi.

Yurt dışından gelen 803 bin kişiye 3 milyon 936 bin 826 kez izlem yapıldığını belirten Erdoğan, hastalığı geçiren veya teması olan 21 milyon 315 bin 454 vatandaşa 82 milyon 781 bin 903 kez izlem yapıldığını vurguladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, hudut kapılarında 19 milyon 216 bin 934 kişiye sağlık taraması yapıldığını da belirtti.

"18,8 milyar TL tutarında kredi kullandırıldı"

COVID-19 salgını sürecinde ekonomi alanında yapılanlara ilişkin de paylaşımda bulunan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, COVID-19 salgını döneminde 760 bin 71 esnaf ve sanatkara Ekonomik İstikrar Kalkanı tedbirleri kapsamında 18,8 milyar lira kredi kullandırıldığını bildirdi.

"Salgın döneminde esnafımızı, ihracatçımızı yalnız bırakmadık" başlığıyla yapılan paylaşıma göre, salgın sürecinde Irak, Bulgaristan ve İran gümrüklerinde Temassız Ticaret uygulaması yürütüldü, ticaretin etkin, kontrollü ve güvenli bir şekilde devamlılığı sağlandı.

İhracatçıların dijital ortamda pazarlama faaliyetleri desteklendi, firmaların 2 bin 500'ün üzerinde yabancı firma ile yaklaşık 9 bin 500 iş görüşmesi gerçekleştirmesine katkı verildi.

E-Ticaret sitelerine üyelik giderleri 2020'de yüzde 80, 2021'de yüzde 60 oranında, site başına 8000 liraya kadar desteklendi. "E-Ticaret Olarak KOBİ'lerin Yanındayız" dayanışma kampanyasından 135 bin KOBİ faydalandı. Kampanya ile 7 bin 76 kişiye istihdam sağlandı, 3 bin 761 KOBİ e-ticaret ile tanıştı, KOBİ'lerimize vadesinden önce 1,2 milyar lira transfer edildi.

Yerli üreticiyi korumak için 5 bin 220 ürün grubuna ilave gümrük vergisi uygulanmaya başlandı. 1 milyona yakın esnafa 3 ay süreyle aylık 1000 lira gelir kaybı desteği sağlandı. İş yeri kira olan esnafa 3 ay süreyle kira desteği uygulaması başlatıldı.

Salgın kısıtlamalarından etkilenen işletmelere yönelik Ciro Kaybı Desteği hayata geçirildi. 984 bin 937 esnaf ve sanatkara toplam 42,6 milyar lira tutarında Hazine faiz destekli kredi kullanma imkanı sağlandı. 760 bin 71 esnaf ve sanatkara "Ekonomik İstikrar Kalkanı" tedbirleri kapsamında 18,8 milyar lira tutarında kredi kullandırıldı. 30 bin esnaf ve sanatkarın kredi ve kefalet kooperatiflerine olan gecikmiş 650 milyon liralık borcu yapılandırıldı.

Üretici tedarikçi ve perakende işletmelerin fahiş fiyat artışı ve stokçuluk uygulamalarına karşı etkin denetim yapıldı, söz konusu denetimler neticesinde toplam 31,6 milyon lira idari para cezası uygulandı.

Türkiye, Rusya ve Katar'dan ortak Suriye açıklaması

Türkiye, Rusya ve Katar dışişleri bakanları yaptıkları ortak açıklamada, Suriye'de ayrılıkçı gündemlere karşı durma yönündeki kararlılıklarını vurguladı.

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Katar'ın başkenti Doha'da gerçekleştirilen Türkiye-Rusya-Katar Üçlü Dışişleri Bakanları Toplantısı'nın ardından düzenlenen ortak basın toplantısında konuştu.

Toplantıda, Suriye'deki durumun görüşüldüğünü aktaran Çavuşoğlu, DEAŞ ve PKK/YPG gibi terör örgütleriyle mücadelenin de ele alındığını vurguladı.

PKK/YPG'nin Suriye'nin kuzeyindeki saldırılarının sürdüğüne işaret eden Çavuşoğlu, "PKK/YPG, Suriye'nin kuzeyindeki sivilleri hedef almaya, savaş suçları işlemeye devam ediyor. Son 2 ayda 25'ten fazla masum Suriyeli terör saldırılarında hayatını kaybetti. Türkiye, Suriye'nin toprak bütünlüğünü savunmaya, sivilleri korumaya ve terör örgütleriyle savaşılmaya devam edecek." ifadelerini kullandı.

Lavrov: Ayrılıkçılığa karşı mücadelede anlaştık

Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov ise "Rusya, Türkiye ve Katar, Suriye'de ayrılıkçılık girişimlerine karşı mücadele etme konusunda anlaştı." diye konuştu.

Al Sani: Suriye'de askeri varlığımızın olmasına gerek yok

Katar Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Şeyh Muhammed Bin Abdulrahman Al Sani de "Suriye dosyası ve oradaki insani durumu" ele aldıklarını ifade etti.

Çavuşoğlu ve Lavrov ile düzenledikleri üçlü toplantıda Suriye'nin toprak bütünlüğüne vurgu yapıldığını belirten Al Sani, krizin askeri yöntemlere başvurulmadan çözülmesinden yana olduklarını dile getirdi.

Gazetecilerin "Katar'ın neden Suriye'de bir askeri üssü olmadığı" yönündeki sorusuna Al Sani, "Suriye'de askeri varlığımızın olmasına gerek yok. Arap topraklarının birliğini destekliyoruz. Suriye bir Arap ülkesidir." yanıtını verdi.

Katarlı Bakan, Suriyeli mültecilerin evlerine güvenli ve gönüllü olarak dönmesi ve Suriye Anayasa Çalışma Komitesi tarafından yapılan müzakereleri desteklediklerini yineledi.

Suriye'de yıllardır devam eden savaş nedeniyle insani durumun kötü bir halde olduğuna ve bunun yeni tip koronavirüs (COVID-19) salgınıyla birlikte daha da kötüleştiğine dikkati çeken Al Sani, "Tüm Suriye topraklarına insani yardımların ulaştırılması girişimini de (toplantıda) görüştük." dedi.

Al Sani bu kapsamda Suriye halkının kriz nedeniyle içinde bulunduğu zor sürecin ivedi bir şekilde hafifletilmesi gerektiğini vurguladı.

Suriye'nin Arap Birliği üyeliği konusuna da değinen Katarlı Bakan, "Suriye'nin Arap birliği üyeliğinin askıya alınma sebepleri hala geçerliliğini koruyor." diye konuştu.

Suriye meselesinin yanı sıra bölgesel konuları da ele aldıklarını belirten Al Sani, Suudi Arabistan'daki Ula Zirvesi sonrası Körfez'de oluşan son durum, Libya ve Afganistan müzakerelerini de masaya yatırdıklarını kaydetti.

Ortak açıklamada ayrılıkçı gündeme karşı mücadele vurgusu

Türkiye-Rusya-Katar Üçlü Dışışleri Bakanları Toplantısı'nın ardından yapılan ortak yazılı açıklama ise Katar Devleti, Türkiye Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu dışışleri bakanlarının Suriye ihtilafı ile ihtilafa kalıcı bir siyasi çözüm bulunmasına katkı sağlayacak iş birliği yollarını ele almak amacıyla Doha'da bir araya geldiği bildirildi.

Birleşmiş Milletler (BM) Şartı uyarınca, Suriye'nin egemenliği, bağımsızlığı, birliği ve toprak bütünlüğünün korunmasına olan bağlılığın vurgulandığı açıklamada, Suriye ihtilafına askeri çözüm getirilemeyeceğine dair kanaatler belirtildi.

"Terörizmin tüm şekil ve tezahürleriyle mücadele etme yönünde kararlılık vurgulandı"

Açıklamada, BM Güvenlik Konseyi'nin 2254 sayılı kararı ile 2012 Cenevre Bildirisi uyarınca Suriyeli tarafların siyasi çözüme ulaşmasını desteklemek için BM'nin kolaylaştırıcılığındaki siyasi süreci ilerletme taahhüdü yinelenerek, "(Bakanlar) Terörizmin tüm şekil ve tezahürleriyle mücadele etme ve Suriye'nin egemenliği ve toprak bütünlüğünün yanı sıra komşu ülkelerin milli güvenliğine de hanel getirecek

ayrılıkçı gündemlere karşı durma yönündeki kararlılıklarını vurgulamışlardır." ifadesine yer verildi.

Anayasa Komitesi'nin önemli rolün ve Suriyeli taraflarca Komite'nin usul kuralları ve temel çalışma ilkelerine riayet edilmesi gerekliliğinin altı çizilen açıklamada, Anayasa Komitesi'nin çalışmalarında dış müdahale olmadan yapıcı angajmana verilen destek teyit edildi.

Suriye'de anayasa reformu için Anayasa Komitesi'nin sürdürülebilir ve etkili çalışmasını sağlamak için BM Genel Sekreteri Suriye Özel Temsilcisi Geir O. Pedersen'in çabaları ile Suriyeli taraflar ve Komite üyeleriyle sürekli iletişim yoluyla Komite'nin çalışmalarına katkı sağlamaya yönelik tutumlar teyit edildi.

Suriye'deki insani durum ile yeni tip koronavirüs (COVID-19) salgınının etkisinden duyulan endişeye dikkat çekilen açıklamada, salgının Suriye'deki sağlık sisteminin yanı sıra sosyal, ekonomik ve insani koşullar bakımından yarattığı derin sınamanın altı çizilerek, "Bu hususta, (bakanlar) Dünya Sağlık Örgütü başta olmak üzere, BM ve BM kuruluşlarına, COVAX girişimi dahil olmak üzere, Suriye içinde aşılama öncelik verilmesi çağrısında bulunmuşlardır." ifadesi kullanıldı.

Suriye'deki insani durumun iyileştirilmesi ve siyasi uzlaşi sürecindeki ilerlemenin desteklenmesini teminen, ayrımcılık, siyasileştirme ve ön koşullar olmaksızın ülke genelinde tüm Suriyelilere insani yardımı arttırmanın gerekliliği vurgulanarak, uluslararası topluma, BM ve BM'nin insani kuruluşlarına bu husustaki çabalarını arttırmaları yönünde çağrıda bulunuldu.

"Sığınmacıların güvenli ve gönüllü geri dönüşleri kolaylaştırılmalı"

"(Bakanlar) Sığınmacıların ve ülke içinde yerinden edilmiş kişilerin güvenli ve gönüllü geri dönüşlerini kolaylaştırma ihtiyacını vurgulamışlardır." ifadesine yer verilen açıklamada, bu bağlamda, BM Mülteciler Yüksek Komiserliği ve diğer uzman uluslararası kuruluşlar da dahil olmak üzere tüm ilgili taraflarla ortak çabalara devam etmeye hazır olunduğu belirtildi.

Suriyeli taraflar arasında karşılıklı güvene dayalı olumlu bir atmosfer yaratarak siyasi sürecin ilerlemesine katkı sağlanmasını teminen, tutukluların, özellikle de kadın, çocuk ve yaşlıların salıverilmesine dair güven artırıcı girişimlere yönelik işbirliği ve desteğin önemine işaret edildi.

Katar'a ev sahipliğinden ötürü teşekkür edilen açıklamada, "Bakanlar, bu açıklamada belirtilen ortak hedeflere ulaşmak için çabalarını sürdürme hususunda temsilcilerini görevlendirmeye karar vermişlerdir." bilgisi paylaşıldı.

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Kalın: Biden'dan gelecek telefonu önemsemiyoruz

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Kalın, Türkiye'nin kararlılığının devam ettiğini ifade ederek, "S-400'lerden geri adım atmıyoruz" dedi. Kalın ayrıca, ABD Başkanı Biden'ın Cumhurbaşkanı Erdoğan'la şu ana kadar görüşmemesiyle ilgili, "Biden'dan gelecek telefonu çok önemsemiyoruz" ifadesinde bulundu.

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, son dönemde 14 binin üzerine çıkan vaka sayılarıyla birlikte merak edilen konuların başında gelen "Tekrar kapanma olur mu?" sorusuna yanıt verdi. Kalın, "Vaka sayıları ve can kayıpları artarsa yeniden kapanma ihtimali var" dedi. Kalın, "S-400'den geri adım atmıyoruz" açıklamasını yaptı.

Kalın, Haber Global ekranlarında yayınlanan Candaş Tolga Işık'ın sunduğu Az Önce Konuştum programında gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Kalın; koronavirüs salgının yanı sıra IKBY'nin bastığı puldan, Biden'ın Cumhurbaşkanı'nı aramasına kadar gündemdeki konularla ilgili değerlendirmede bulundu.

2 Mart'ta geçilen normalleşme süreciyle birlikte koronavirüs vakalarının 14 binin üzerine çıkmasıyla "Tekrar kapanma olur mu?" sorusu da sorulan Kalın, vaka sayıları ve vefatların artması durumunda yeniden kapanma ihtimalinin olduğunu söyledi.

Kalın'ın açıklamalarında öne çıkanlar şöyle:

“PUL SKANDALI DÜZELTİLMEZSE NETİCESİ SERT OLUR”

Bu harita büyük bir hata ve Türkiye'ye yapılan saygısızlıktır. Bunu kabul etmemiz mümkün değil. Başkonsolosluğumuz hemen irtibata geçip bunu sorgulamıştı. "Resmi bir bağlayıcılığı yok" diye dönüş sağlandı. Hükümet bunu derhal düzeltmeli. Düzeltmediği takdirde neticesini en sert biçimde alır

‘BIDEN ARAMIYOR’ TARTIŞMALARI

Biraz ağır olacak ama bu durum eski dönemlerin aşağılık komplekslerini çağrıştırıyor. Biz bunu bu kadar önemsemiyoruz.

“S-400'DEN GERİ ADIM ATMAYIZ”

Burada durup dururken Türkiye ben onu değil bunu almak istiyorum demedi. Burada bir ihtiyaç var onu almak istiyorum dedi. Biz Türkiye olarak S-400'lerden geri adım atmıyoruz. Kararlılığımız devam ediyor. S-400'ler F-35'lere tehdit teşkil etmez. Bu tartışmaların teknik değil siyasi bir tartışma olduğunu görüyoruz. Türkiye olarak biz de diyoruz ki "Gelin siyasi olarak çözelim". CAATSA yaptırımları anlamsız ve işlevsizdir. Bu tehdit dilleri bizi etkilemez.

YENİDEN KAPANMA OLUR MU?

Vaka sayıları ve can kayıpları artarsa yeniden kapanma ihtimali var. Devletin aldığı tedbirlere vatandaş uyum sağlarsa anlamlı. İstedığımız aşılama süreci zaman alacak. Tedbirleri elden bırakmadan yolumuza devam etmeliyiz. Bireysel olarak her ihmali toplumu etkiler.

“AB İLE KOPMADIK”

Avrupa ile hiçbir zaman kopmayacağız. Bu süreçte inişli çıkışlı dönemler oldu. Türkiye perspektifinde bir daralma yaşadı Avrupa. Washington'dan emir alan bir Avrupa var. Avrupa kendi coğrafyasını bırakıp oraya bakıp perspektif belirlemesi küresel açıdan olumsuz hale getiriyor.

“400 BİN SURİYELİ MÜLTECİ ÜLKESİNE DÖNDÜ”

18 Mart Göçmen anlaşması güncellenmesi gerekiyor. AB'den destek gelse de gelmese de biz göçmenlere desteğimizi sürdüreceğiz. Türkiye'den 400 bine yaklaşık kişi güvenli olan bölgeye döndü. Gümrük Birliğinin güncellenmesinin zamanı geldi. Hem AB hem de Türkiye ekonomisi için önemli bir güncelleme. Ancak hemen olacak bir iş değil, 3-4 yılı bulabilir. Bu süreç piyasalara bile önemli katkı sağlayacak. Vize serbestisi de konuşulması gerekenler arasında.

Avrupa siyaseti Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bölgede etkin aktör olduğunu biliyor. Avrupa'nın akli başında siyasi aktörleri bunu biliyor ve görüyorlar. Macron sorunları çözeliş daha sık görüşeliş anlayışıyla görüştü. Cumhurbaşkanı Erdoğan da bu yaklaşımı olumlu buldu. Fransa ile Libya konusunda çok farklı noktalardan bu noktaya geldik. Libya halkı 2,5 yıldır süren savaşı karşı artık rahatsız. Bölgede Libya'da ulusal bir ordu kurulması gerekecek. Biz bu konularda destek vereceğiz. Libya, Türk firmaları önemli işbirliğine girecek. Türkiye Avrupa ile her konuda anlaşamayabilir. Ancak karşılıklı çıkar ve saygı çerçevesinde bu durumu yürütebiliriz.

KADINA ŞİDDET AÇIKLAMASI

Kadına yönelik şiddete öyle bir ceza uygulamalıyız ki yapan kişi bir daha insan içine çıkmasın. Bu sadece hukuk olarak değil. Kültürel ve sosyal olarak da bu önemli. Hukuk ile kamuoyu vicdanı bu noktada buluşmalı. Bir şeyi şiddet yoluyla ele geçirmek, erkekliliğini test etmek gibi rezil durumlar toplum meselesi. Biraz daha oturup tefekkür ederek düşünmek lazım. Daha iyisini nasıl yapabiliriz? Bunları bireysel ve toplum olarak düşünmeliyiz. İyi güzel kavramlarını unuttuk. Güzel deyince bir anda estetik kozmetik geliyor. Anlamın kendisi anlamsız olmaya başladı. Bir şeyleri daha iyi daha doğru yapabiliriz.

BEYAZ SARAY: GÖRÜŞME TARİHİ BELİRSİZ

Beyaz Saray Sözcüsü Jean Psaki geçtiğimiz gün yaptığı açıklamada, ABD Başkanı Joe Biden'ın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı başkanlık koltuğuna oturduğu tarihten bu yana aramamasıyla ilgili soruya Psaki, "***Biden, gelecek hafta ve aylarda bu görüşmeleri yapacaktır. Bir noktada Erdoğan ile de görüşeceğinden eminim***" demişti.

Türkiye'den flaş F-35 hamlesi!

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkanı İsmail Demir, Türkiye'nin F-35 programından çıkarılmasının projeye 500-600 milyon dolarlık ek maliyet getirdiğine dikkat çekildi.

STM Savunma Teknolojileri Mühendislik ve Ticaret AŞ Genel Müdürü Özgür Gülyüz'le birlikte bir grup gazetecinin sorularını yanıtlayan Demir, özetle şunları söyledi:

F-35konusuyla ilgili süreç birkaç aşamalı. Önce burada Türkiye içinde yerleşik hukukçularla konuyu görüşüp, onlardan bir çalışma bekledik. Yol haritasının ilk adımlarını atmak için bir girişim başlattık. Bu girişim safha safha gelişecek. İlk adımımız iç hukuk firmalarımızla oldu. İkincisi ise bir Amerikan firmasıyla çalışmaya başladık. Programın içinde olduğumuz sürece hem Türk hem Amerikan şirketlerinin hak kayıpları var. Programa girmek için Türkiye'nin ödediği bedellerin, uçakların bedeli olarak ödenen miktarların karşılanması var. Bunların hepsi kendi başına birer konu. Mağdur olan tüm tarafların haklarının toptan bakılması ve gündeme getirilmesi gerekiyor. üretim sürecindeki kararlarla sadece Türk firmalarına yönelik zarar oluşturma değil, Amerikan firmalarına yönelik zarar oluşturma söz konusu. Onların devrede olması, bu süreci daha rahat yürütülebilir hale getirir. Burada zararı gören sadece Türk tarafı değil, Amerikalıların ifadesiyle, programa zaten 500-600 milyon dolarlık ek yük gelecek. Ürün başı fiyatlar artacak. Bu ek yükün kimin tarafından karşılanacağı...

TÜM TARAFLARIN HAKKINI ARIYORUZ

Türk firmaları zaten Amerikan firmalarıyla beraber çalışıyorlar. Onların uğradığı zararlar var. Türkiye burada tek taraf olarak hakkını arayan değil, bu süreçte zarar

gören tüm şirket, ülke ve yapıların da hakkının aranması gibi bir yolun izlenmesi söz konusu. Bu sırada çeşitli adımlar atılacak. Zarar görenlerin haklarının aranması sürecinde, hukuki olarak bir sonraki adımların netleştiğini göreceğiz. Yol haritasının diğer adımları süreçten çıkacak sonuçlarla netleşecek. Amerikan firmaları da burada zarar görüyorlar. Üretim süreçleri, tedarik zincirleri etkileniyor.

S-400'DE TALEPLERİN YERİNE GELMESİNİ BEKLİYORUZ

(S-400 süreci) Malum ikinci sistem devam eden bir süreçtir. Biz masaya iki sistem için oturduk. Birinci sistem gibi değil, çünkü asıl bizim bu meseleyi önemli kılan, en azından Türkiye'nin savunma sanayisi açısından önemli kılan, bizim pazarlığını yaptığımız kabiliyetlerdir. Ödemelerin takviminden tutun, teknik işbirliğinin kilometre taşlarının detaylandırılması gibi çok sayıda detayın görüşüldüğü, bir kısmının netleştirilmeye çalışıldığı bir süreç. Birinci sistemde olduğu gibi 'gidip, alıp, hemen kuralımdan' ziyade, kavramın toptan masada olması ve bizim taleplerimizin yerine gelmesini bekliyoruz. O açıdan kısa süreç olmamasının sebebi de o. Biz Patriot alımıyla ilgili konuşurken 'Amerika bize bu sistemleri istediğimiz şartlarda vermeli' diyoruz. Onun için bir tarih vermiyoruz.

KİMSE ALTIN TEPŞİDE VERMEZ

(Ortak üretim süreci nasıl ilerliyor) Hiçbir süreçte karşı tarafın yüzde 100 açık olmasını beklemezsiniz. Bir taraf kendi sırlarını, teknolojisini kendisine saklamak ister. Hiç kimse size altın tepsi içinde size yıllarca kazandığı süreci vermek istemez. Gizli, açık, örtülü ambargolar devam ediyor.

SÜPER LİGE ATLAMAK GİBİ BİR ŞEY

Milli Muharip Uçak'ta tasarım ortaya çıktı. Türkiye'de yerli başlatılmış çok uzun zamandır ilk proje Hürkuş. Hürkuş'tan süper lige atlamak gibi bir şey olan Milli Muharip Uçak dediğiniz şeyde büyük bir sıçrayış. Bu sıçrayışın bugünden yarına olmasını beklemek çok mantıklı değil. Ama iddiamız var, dünyada bu statüde bu kadar iddialı yola çıkan ülke sayısı azdır, hemen hemen hiç yoktur.

İHA'LARDA YENİ MODEL ÇALIŞMASI

İHA'larda da yeni modellerin çalışması devam ediyor. Sürü İHA ile ilgili olarak biz geleceğin hareket ortamında sürü kavramının bütün insansız sistemleri içeriğine alacak ve onların karşılıklı bilgi akışını sağlayacak bir yazılım ve akıllı sisteme evrilmesini bekliyoruz.

UYDU ŞİRKETİ İÇİN ADIM ATILIYOR

(Uydu şirketi) Türkiye'nin bir uydu şirketi olması gerektiği fikrinin hayata geçmesiyle ilgili bir adım atılıyor. Bu konuda kabiliyeti olanlar bir araya gelsin, ayrı bir yapı olmasının amacındayız.

(Pakistan'a ATAK ihracatı) 6 aylık ek süre aldık Pakistan'dan. Şu anda izin sürecini bekliyoruz.”)

Cari açığın finansmanı Hazine borçlanması...

Alaattin AKTAŞ

12 Mart 2021 Cuma

✓ **Ödemeler dengesinde ocak ayı özeti: "Hazine borçlanmasıyla kaynak yaratıldı ve cari açığa para bulunmuş oldu."**

✓ **Döviz hesaplarında sanal bir düşüş var. Düşüş, parite ve altın fiyatları kaynaklı.**

✓ **TÜİK bekleneni(!) yaptı. Birkaç ay önce oluşturulan istihdam ve fiyat kurulları lağvedildi.**

Ocak ayında yaklaşık 1.9 milyar dolar cari açık verildi. Geçen yıla göre az da olsa bir gerileme var. Ama ocak ayının ödemeler dengesi tablosunda cari denge hesabından çok finans hesabı öne çıkıyor.

Finans hesabını hep iki bölümde düşünmek gerekir.

Bir, brüt hesap var. Yani döviz borçlanması ve ödeme ne olmuş, yabancı doğrudan yatırım ve portföy yatırımı yoluyla ne getirmiş, ne götürmüş; bu verilerin tutulduğu bölüm.

İkinci bölüm ise rezerv varlıklarla ilgili. Rezerve ekleme mi yapılmış, yoksa buradan bir kullanım mı söz konusu olmuş...

Bu ikisinin toplamı bize finans hesabının netini veriyor.

Ocak ayında brüt finans hesabında geçen yıldan çok farklı bir durum var. Geçen yıl ocakta portföy yatırımı, doğrudan yatırım ve diğer yatırımlar toplamında 2.1 milyar dolarlık bir çıkış yaşanmıştı. Bu yıl ise 1.6 milyar dolarlık bir giriş gerçekleşti.

Bu girişı sağlayan kalem, portföy yatırımları. Portföy yatırımlarındaki girişin kaynağı ise Hazine'nin 3.5 milyar dolarlık borçlanması.

Yani ocak ayının özeti bu...

Hazine 3.5 milyar dolar borçlanmış, bu sayede portföy yatırımlarında 4.8 milyar dolarlık giriş olmuş. Hazine'nin yüksek tutarlı bu borçlanması sayesinde resmi rezervlerde de 3.6 milyar dolar artış kaydedilmiş.

Net hata ve noksanda da 3.8 milyar dolar gibi çok yüksek pozitif bir değer görüyoruz. Belli ki şimdilik nereye yazılacağı bilinmeyen yüklü bir tutar söz konusu. Bu 3.8 milyar dolar önümüzdeki aylarda ilgili kalemlere yavaş yavaş aktarılacaktır.

Borçlana borçlana ne hale geldik!

Yıllar önce pek popüler olan "Boş vere boş vere ne hale geldik" diye bir şarkı vardı. Biz de bu gidişle yakında "Borçlana borçlana ne hale geldik" diye dövüneceğiz benziyoruz.

Hazine 3.5 milyar dolarlık borçlanmayla ocak ayını kurtardı. Peki ya şubat, ya mart ve sonrası? Diyelim güzel güzel borç bulduk, hem de ucuz ucuz bulduk. Bir gün bu borçları ödemek gerekmeyecek mi? O gün geldiğinde ödeme için yeni borçlanma peşinde mi koşacağız; yoksa, artık ne olacak, nasıl olacak ya da olacak mı bilmiyoruz, bu borçları ödeyecek kaynaklar mı bulacağız...

Ödemeler dengesi özeti (Ocak) (Milyon \$)

	2021	2020
A-Cari işlemler hesabı	-1.867	-2.033
a- Dış ticaret dengesi	-1.913	-3.317
Parasal olmayan altın	-907	-1.638
b-Diğer	46	1.284
B-Sermaye hesabı	-18	-8
C-Finans hesabı (net) (a+b)	1.938	-794
a-Finans hesabı (brüt) (*)	-1.632	2.140
Doğrudan yatırımlar	-194	-829
Portföy yatırımları	-4.830	1.222
Diğer yatırımlar	3.392	1.747
b-Rezerv varlıklar(**)	3.570	-2.934
D-Net hata ve noksan	3.823	1.247

(*) Döviz girişi yükümlülük artışı anlamına geldiği için negatif, çıkış ise yükümlülük azalışını gösterdiği için pozitif işaret alıyor.

(**) Eksi rezervden kullanımı, artı rezerve ekleme yapıldığını gösteriyor.

DOLAR DEĞER KAZANIYOR, DTH KÜÇÜLMÜŞ SAYILIYOR!

İlkokullarda Birinci Dünya Savaşı'yla ilgili bir ezberimiz vardı.

"Birlikte savaştığımız devletler yenilince biz de yenilmiş sayıldık."

Koskoca savaş tarihi bundan ibaretti. Ne bilelim çocukluk halimizle, demek ki doğrusu buydu!

Nereden nereye diyebilirsiniz. Doların özellikle euroya karşı her değerlenişinde döviz tevdiat hesapları sanal olarak gerilemiş görünüyor ya, aklımıza hep yıllar yılı beynimize kazınan bu kalıp geliyor.

"Dolar değer kazanınca DTH de azalmış sayıldı."

Merkez Bankası'nın dün yaptığı açıklamaya göre yurtiçi yerleşiklerin döviz hesapları mart ayının ilk haftasında 2.2 milyar dolar azaldı. Bu azalmanın 1.8 milyarı gerçek kişilerin, 441 milyonu da tüzel kişilerin hesabındaki azalmadan kaynaklandı.

Ama parite ve altın fiyatları işi bozuyor. Parite etkisinden arındırıldığında ve altın fiyatlarının etkisi düştüğünde gerçek kişilerin hesapları 143, tüzel kişilerin hesapları 254 milyon artmış. Yani toplamda 398 milyon dolarlık artış var.

Yabancı 10 milyonluk daha hisse sattı

Bu arada mart ayının ilk haftasında yabancılar 10 milyon dolarlık hisse senedi daha sattı. Böylece yabancıların kesintisiz devam eden satışları yedi haftayı bulmuş oldu.

Yabancılar geçen hafta DİBS'te ise 50 milyon dolarlık alım gerçekleştirdi.

TÜİK KEŞKE ŞAŞIRTSAYDI!

TÜİK'te tuhaf ama hiç şaşırtıcı olmayan gelişmeler yaşanmaya devam ediyor. Ahmet Kürşad Dosdoğru'nun şubat ortasında vekaleten atandığı başkanlık görevinden iki hafta sonra alınmasıyla başlayan süreçten söz ediyorum. Yeri gelmişken bir gerçeğin altını çizelim; bir göreve vekaleten atama yapılmış olması, atanan kişinin her an görevden alınmak üzere oraya getirildiği anlamını taşımaz. TÜİK'te son dört başkan zaten vekaleten görev yaptı. Yani 2016'dan 2021 başına kadar olan beş yıl boyunca bu görev vekaleten yürütüldü. Hem vekaleten atama uygulaması yalnızca TÜİK için geçerli değil ki; şu an birçok makamda vekaleten atananlar oturuyor.

Konumuz zaten asaleten-vekaleten atama değil.

TÜİK bünyesinde bir süre önce ağırlıklı akademisyenlerin ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin yer aldığı iki kurul oluşturulmuştu. İşgücü ve fiyat istatistikleri danışma kurulları. Bu kurullar her türlü veriye ulaşabilecek ve söz konusu istatistiklerin daha iyi hale getirilebilmesi için önerilerini dile getirecekti.

Bir ya da iki kez belki toplantı bu kurullar, o kadar.

Bu kurullar TÜİK'in yeni yönetimi tarafından lağvedildi. Kimse şaşırmadı, o yüzden "TÜİK keşke şaşırtsaydı" diyoruz ya...

Bu arada bir yanlışı da düzeltelim. Bu kurulların görevde ancak iki hafta kadar kalabilen Ahmet Kürşad Dosdoğru'nun başkanlığı döneminde oluşturulduğu sanılıyor. Oysa bu kurullar bir önceki başkan olan Muhammed Cahit Şirin döneminde oluşturulmuştu.

“Allah vergisi avantaj” ve “bilimle inatlaşmak”... (1)

Ferit Barış PARLAK

12 Mart 2021 Cuma

3 şeridin 2'sini kapatan kamyonların oluşturduğu trafik nedeniyle...

İstanbul'dan Ankara'ya (durmadan) saatte 106 km ortalama ile gelebildik...

3 dakikada 98 kamyon solladığımız anlar oldu...

* * *

Kamyon trafiği, ekonomideki canlılığı gösterir... (sonraki yazımın konusu)

Ama...

* * *

“Alman çiftçi”, “amatör ekonomist” Johann Heinrich Von Thunen...

1800'lü yılların başında, “üretimde lokasyonun değeri” ile ilgili araştırmalar yapmış...

* * *

O dönem:

Örneğin, “Sebze, meyve, süt ve diğer süt ürünlerini pazara hızlı getirmek gerekir. O nedenle bu ürünlerin üretimi şehre yakın yerlerde olmalıdır...” demiş...

Ve söyledikleri “model” olup, Almanya'da uygulanmaya başlamış...

* * *

Alman ekonomist Alfred Weber...

12.03.2021

1900'lerin başında...

İşçilerin ve girdi/çıktı ürünlerin taşınmasının bir tesis için en büyük maliyet olduğunu ve bu maliyet kalemini çözen işletmelerin rakipsiz olacağını dile getirmiş...

Ve söyledikleri “model” olup, Almanya’da uygulanmaya başlamış...

* * *

Christaller, Evans gibi iktisatçılar, “Yatırımın geleceğinin % 70’i lokasyona bağlıdır” diye, kitaplar yazmış...

* * *

Pandemi...

“Lokasyonun” önemini bir kez daha hatırlattı...

Tüm dünyada kopan tedarik zinciri, gecikmeler, birkaç ülkeyi ön plana çıkardı...

* * *

Türkiye de “lokasyonu”/“bazı sektörlerin kabiliyetleri” nedeniyle ön plana çıktı...

İlginç tarafı:

Allah vergisi bu avantaja, yıllardır sahip olmamızdı...

VELHASIL...

Tarım ürünlerini uzaktan taşıyoruz...

Kamu binalarını/okulları farklı yerlere taşıyarak, kamu personelini/öğrencileri sabah/akşam uzaktan taşıyoruz...

Limana/demiryoluna/hammaddeye/işçiye uzak bölgeleri de, sanayiyle geliştirmek adına, destekliyoruz; “taşıma maliyetlerini” unutuyoruz, atıl yatırımlara zemin hazırlıyoruz...

5 kafe yetecekken, 20 kafenin açıldığı lokasyona, 21’inciye açmaktan kaçınmıyoruz...

Neden, bilimle inatlaşıyoruz?

Abdulkadir Selvi

Önce kabine mi kongre mi?

12 Mart 2021

AK Parti'nin bir siyasi geleneği vardı. Büyük kongrede parti yönetimi yenilenir, kongreden sonra ise parti yönetiminden ve Meclis grubundan bazı isimler kabineye alınır, böylece Bakanlar Kurulu değişirdi. Parlamenter sistemde bakan olan milletvekillerinin istifa zorunluluğu olmadığı için bir sorun yaşanmazdı.

Başkanlık sisteminde ise ne olacağı tam belli değil. Ama siyasi kulislerde kabinenin 24 Mart'taki büyük kongreden önce değişeceği yönünde bir beklenti var.

Önce kabine, sonra parti yönetiminde değişiklik yapılacak deniliyor.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, AK Parti'yi 2023 seçimlerine göre yeniden yapılandırıyor.

YENİ ANLAYIŞ

AK Parti teşkilatlarında yüzde 70 oranında bir değişikliğe gidildi. Gençlik kolları ve kadın kolları genel başkanları değişti. **Erdoğan**, bu değişimi “**Yeni bir anlayış getiriyoruz**” diye tarif ediyor. Peki o yeni anlayış ne?

Erdoğan, kadın kolları kongresinde bunu şöyle anlattı: “**O da şu: MKYK'da 50 artı 25. Asıl ve yedek. Yani 75 kişilik kadroda artık çalışmayan kimse kalmayacak. Yedek dediğimiz zaman öyle yedekler yok. 75 kişinin çalışacağı bir kadro. Görev taksimatını da buna göre yapacağız. Mümkün olduğunca parlamentodan listeye almadık. Parlamenterler Meclis'te olmalı. Ama kadın kolları da, gençlik kolları da Türkiye'yi dolaşmalı. Biz Türkiye'yi dolaşacak bir kadro kurmak istedik.**”

2023 SEÇİMLERİ

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, 2023 seçimlerini seçimlerden bir seçim olarak görmüyor. “**2023 seçimleri Türkiye için tam bir kader seçimine dönüşmüştür**” diyor. O nedenle partiyi 2023 seçimlerine taşıyacak kadroları kuruyor.

Kadın kollarını, gençlik kollarını ve genel merkez yönetimini birbirini tamamlayan üçlü olarak görüyor. “**Bu üçlü ayakla Türkiye'yi ayağa kaldıracğız. Partimizi 2023'e**

taşıyacak kadroları ortaya çıkaracağız” diyor. Ama burada önemli iki halka var. Yerel yönetimler ve milletvekilleri. Aslında buna üçlü değil, beşli demek lazım.

FAL AÇMA

Erdoğan’ın kabinede ve parti yönetiminde yapacağı değişikliklerle ilgili olarak kimsenin bir bilgiye sahip olduğunu zannetmiyorum. Kulislerde bazı değişiklikler konuşuluyor. Ama **Erdoğan**’a yakın kaynaklardan bir bilgi almadan yapılan değerlendirmelerin hepsi fal açmak olur.

PARTİ YÖNETİMİNDE YENİ ANLAYIŞ

Sadece şunu söyleyebilirim. **Erdoğan**’ın “**Yeni bir anlayış getiriyoruz**” sözü bir şifre. Çünkü yeni dönemde AK Parti MKYK’sında aktif siyasette olmayan ama toplumda karşılığı olan isimleri görürsek şaşırmayalım. **Erdoğan**, MYK üyelerinden toplumda karşılığı olan isimlerin parti yönetiminde yer alması için öneri getirmelerini istemiş.

Erdoğan, hem kabineyi hem de partiyi 2023 seçimlerine göre yapılandırıyor. Kadrolarla birlikte söylem ve politikaların yenilenmesi gerekiyor.

MUHAMREM İNCE: ‘KILIÇDAROĞLU TATLI SU KURNAZI’

CHP Genel Başkanı **Kemal Kılıçdaroğlu**, CHP’li kadın milletvekillerinin alkışları arasında “**Bu teklife birinci imzayı atmaktan son derece mutluyum**” diyerek imzasını attı. Teklif, seçimlerde yüzde 50 kadın kotasının getirilmesini öngörüyor. Fermuar sistemine göre bir erkek, bir kadın aday gösterilecek. Ama bunun önce Meclis’te kabul edilip yasalaşması gerekiyor.

İNCE’NİN TEPKİSİ

Kılıçdaroğlu’na tepki beklemediği yerden geldi. Kendi partisini kurmak üzere CHP’den ayrılan **Muharrem İnce**, “**Benim partimin tüzüğünde yüzde 50 kadın kotası yazıyor. Müracaat olması halinde seçimlerde adaylar yüzde 50 kotasına uygun olarak, fermuar yöntemi benim tüzüğümde var**” dedi.

Muharrem İnce’ye, “**Siz daha partiyi kurmadan fermuar yönteminin sizin tüzüğünüzde yer aldığı nereden bilinecek**” diye itirazım oldu. Ama parti kuracağını ilan ettiği basın toplantısı başta olmak üzere çıktığı her yayında, “**Kadın-erkek konusunda fermuar yöntemi uygulayacağız**” dediğini aktardı. Araştırdım, **Muharrem İnce** haklı çıktı.

Ama kadınların siyasi yaşamda daha etkin bir şekilde yer alması açısından yararlı bir öneri.

CHP’NİN TÜZÜĞÜNDEKİNİ UYGULAMIYOR

Bu kez itiraz **Muharrem İnce**’den geldi.

“Kılıçdaroğlu tatlı su kurnazlığı yapıyor. Bunu yasa olarak Meclis’ten çıkarma imkânı yok. ‘Ben önerdim, AKP kabul etmedi’ diyecek. Sen samimiysen tüzüğünde değişiklik yap. Uygula. Ona bir engel yok. Hem bizim tüzüğümüzdeki fermuar yöntemiyle olursa kadınlar kotayı doldurmak için seçilmeyecek yerlere yazılmaz. Bir erkek, bir kadın aday yazılır” diye konuştu. **Muharrem İnce**, kadın kotası üzerinden Kılıçdaroğlu’na bir de taş attı. **“CHP’nin tüzüğünde yüzde 33 kadın kotası var. Ama seçimlerde uygulanmadı. Yüzde 14.3’te kaldı. Sen önce tüzüğündeki kotayı uygula”** dedi.

HDP’NİN YEDEK PARTİSİ HAZIR

HDP’nin kapatılması konusunda yapılan tartışmalarda bir noktanın gözden kaçırıldığını düşünüyorum.

HDP kapatılsa ne olacak ki? Zaten HDP’nin yedek partisi hazır. Hem de Meclis’te 1 milletvekili ile temsil ediliyor. Demokratik Bölgeler Partisi’ni kastediyorum. 24 Haziran 2018 seçimlerinde Diyarbakır’dan HDP milletvekili seçilen **Salihe Aydeniz**, seçimlerden sonra istifa ederek DBP’ye geçti. **Salihe Aydeniz** aynı zamanda DBP’nin Eş Genel Başkanlığı’nı yürütüyor.

SEKİZİNCİ PARTİ

Şimdiye kadar HDP siyasetini temsil eden 7 parti kapatıldı. Ama aynı doğrultudaki partiler kimi zaman isim, kimi zaman da sadece bir harf değişikliği yaparak yollarına devam ettiler.

Paris’teki Kürt konferansına katıldıkları için SHP’den ihraç edilen Ahmet Türk ve arkadaşları HEP’i kurdular. O dönemde **Ahmet Türk**’ün, SHP Genel Sekreteri **Deniz Baykal**’a, **“Bize birtakım cezalar vereceğiniz belli. Ama bizi ihraç etmeyin. Koparsak iş başka yerlere gider”** dediği ifade edilmişti. Ama ihraç edildiler.

MİLLETVEKİLLERİ DBP’YE GEÇER Mİ?

HEP’le başladılar. HEP kapatıldı. DEP oldu. Bu arada bir de ÖZDEP denemesi yapıldı. DEP kapatıldı HADEP oldu. HADEP kapatıldı, DEHAP oldu. Sonra DTP geldi. Şimdi HDP’nin kapatılmasını tartışıyoruz. Ama her kapatma ile mağduriyet algısı oluştu. Her kapatmadan sonra daha güçlü bir şekilde geri döndü.

Şimdi de HDP’nin kapatılma ihtimaline karşı DBP yedek tutuluyor.

HDP kapatılsa ne olacak? Oy veren kitlenin oy kullanması da yasaklanacak mı? HDP’nin 56 milletvekili var. Kapatmaya neden olan birkaç milletvekilinin milletvekilliği düşse dahi kalanlar aynı gün DBP’ye geçmeyecek mi?

Türkiye için kader seçimi olan 2023 seçimlerine girmeyecekler mi?

İktidarın dört dönemi

Esfender KORKMAZ

12 Mart 2021

İlk dönem; IMF ve AB'li yıllar (2002-2007)

AKP seçildikten sonra, ilk icraat olarak **"acil eylem planı"**nı açıkladı. Aslında açıklanan bildiğimiz iktisadi ve sosyal planlama değildir. Önlemler paketi idi. Bu önlemler içinde **"Mali disiplinin sağlanması ve bütçe açıklarının azaltılması"** başarılı sonuç verdi. Önlemler için de **"Vergi yükü tabana yayılacak"** deniliyordu. 2003 yılında yüzde 45 olan gelir vergisinin son dilimi önce yüzde 40'a sonra 2006'da da yüzde 35'e indirildi. Kurumlar Vergisi oranı da 2003 yılında yüzde 30 idi. 2006'da 20'ye indirdi. Vergi tabana yayıldı. ÖTV ve KDV gibi vergiler artırıldı. Vergi adaleti bozuldu.

Ak Parti iktidarı bu dönemde IMF'nin **"Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı"**na, şeffaflık ve hesap verilebilirlik dışında uydu. Hatta mali disiplin ve sermaye hareketleri konusunda aşırıya kaçtı. Finansal yatırım araçları için gelen yabancı sermaye (sıcak para) için herhangi bir kontrol mekanizması oluşturmadı. Yüksek faiz düşük kur politikası nedeni ile artan sıcak para girişi döviz arzını artırdı ve kurlar üstünde baskı oluşturdu, 2007'de Merkez Bankası TÜFE bazlı reel kur endeksine göre TL yüzde 27 daha değerli hale gelmişti.

Dalgalı kur politikasında millî parada aşırı değer artışı veya düşüşü olursa MB müdahale edebiliyor. Ancak o dönemde sıcak para gelsin diye müdahale etmedi. Bu dönemde, IMF ve AB çıpası da eklenince, doğrudan yabancı yatırım sermayesi girişi hızlandı. O kadar ki, 2003 yılında Türkiye'ye giren doğrudan yabancı yatırım sermayesi yaklaşık 2 milyar dolar iken, 2007 yılında 22 milyar dolara çıktı. TL'nin değerlenmesi, ithalatın ucuzlaması demektir. Yerli ara malı ve ham madde üretimi ithal mallarla rekabet edemedi. Sonuçta ithalata bağımlı bir üretim yapısı oluştu.

İkinci dönem; dünya finansal kriz yılları...

2008-2009 dünya finansal krizinin Türkiye'ye iki net etkisi oldu; birisi ekonomi daraldı, ikincisi işsizlik oranı arttı. 2007 yılında GSYH büyüme yüzde 1'e geriledi ve 2009 yılında ise yüzde eksi 4,7 oldu.

TÜİK'in açıkladığı işsizlik oranı 2007 yılında yüzde 9 dolayında iken, 2009 yılında yüzde 13,1'e yükseldi. Ancak o zaman Başbakan olan Erdoğan, bu verilere rağmen kriz teğet geçti diyordu.

Üçüncü dönem; 2010-2015 geçiş dönemi...

Bu dönem siyasi huzursuzlukların başladığı dönemdir. Bu dönemde devlet içinde kavgalı iki grup, Ak Parti-Gülen cemaati çatışması, olduğu için, devlet yönetiminde fetret devri de denilebilir. 2012'de başlayıp, 2016 darbe teşebbüsüne kadar giden bu dönem, güven kaybının yaşandığı ve ekonomide çöküşün başladığı dönemdir. Ekonominin altyapısını oluşturduğu için, bu dönemle ilgili gelişmeler önemlidir. Bu sorunlara rağmen, ABD ve Avrupa'da faizlerin sıfıra yakın düşmesi ve para arzının artması nedeni ile, uluslararası yabancı yatırım sermayesi gelmeye devam etti. GSYH'da talep artışına dayanan büyüme yaşandı. Büyüme oranı yıllık yüzde 7,4 oldu. İşsizlik yüzde onun üstünde kaldı.

Son dönem; derin göçük...

15 Temmuz 2016 tarihinde; darbecilerin verdiği isimle **Harekât Yıldırım** veya **Yurtta Sulh Harekâtı**, adıyla darbe teşebbüsü oldu.

Hükümet tam hâkim olabilmek için sıkıyönetim ve başkanlık sistemini oluşturdu.

Hukuk ve demokraside kan kaybı başladı ve ekonomik istikrar sorunu arttı.

Freedom House, insan hakları ve siyasi özgürlükler dünya endeksinde Türkiye 2017 yılına kadar, kısmen özgür statüsünde iken, 2017'de özgür olmayan ülkeler statüsüne geriledi.

Dünya Adalet Projesi (**World Justice Projekt**) 2019 raporuna göre Türkiye Hukukun Üstünlüğü endeksinde 126 ülke içinde 101'inci sıradadır. Hükümeti denetleme endeksinde ise sondan üçüncü olarak 123'üncü sıradadır.

Üç raiting kuruluşu Türkiye'yi yatırım yapılamaz aşırı spekülatif derecesine düşürdü.

2018 ve sonrasında yatırım hacmi daraldı. Ekonomide durgunluk başladı. 2019 ve 2020 düşük büyüme oldu. İşsizlik arttı, yabancı sermaye girişi azaldı ve tersine sermaye çıkışı hızlandı. TL, döviz sepeti karşısında değer kaybetti.

Türkiye'nin yeniden büyüme rotasına girebilmesi için önce hukuk ve demokrasi altyapısını değiştirmesi gerekiyor. Kalkınma ve refah toplumu hayali ise başka baharlara kaldı.

İbrahim Kahveci

Sudan ucuz yollar... gel vatandaş gel...

Sudan ucuz yollar... gel vatandaş gel...

Bakan Adil Karaismailoğlu bizim Hazine garantili müteahhit yollarının sudan ucuz olduğunu açıkladı.

“Geçiş ücretleri dünya standartlarına göre çok uygun” dedi.

İki anımı yazmak istiyorum:

5 Şubat Adnan Kahveci anma programı ardından Kartal/Yakacık mezarlığından İkitelli TV5 stüdyolarına gidecektim. TEM ve E-5 yollarında trafik resmen kilitlenmişti. Bütün riskleri göze alarak Kartal çıkışı ters istikametten Sabiha Gökçen Havalimanı yönüne giderek Kuzey Anadolu Otoyoluna giriş yaptım.

İkinci denemem ise geçen hafta Ankara’ya gidiş içindi. Bu sefer yine aynı yerden giriş yaparak Akyazı çıkışına kadar yolu kullandım.

İlk risk 2-3 km sonra gişelerde 80 TL’nin üzerinde bir ücret çıktı. Durup görevliyi çağırıp uyarımasam o ücret HGS’den otomatik çekilecekti. Yani OGS-HGS sistemi çok kötü. Her an bakiyeniz olsa da cezalar gelebiliyor.

Ama asıl sorun şuydu: TEM ve E-5 kilit halde iken müteahhit yolu bomboş halde öylece duruyor.

“Gitmediğin yol senin değildir” desem anlatabilmiş olur muyum?

Şimdi birkaç tespit yapalım:

1- Yapılması gereken yatırımlar vardı: Mesela İstanbul-İzmir otoyolu ve Körfez Geçiş Köprüsü... Yani Osmangazi Köprüsü. Yapılmalı mıydı? Evet...

Hatta Kuzey Anadolu Otoyolu ve YSS Köprüsü. Güzergâh tartışılmalı ama acil yapılmalıydı.

Ama bugün bu maddi imkânsızlık içinde Çanakkale Köprüsü'ne hiç gerek yoktu. Hatta öyle havalimanları var ki, sadece Hazine garantisi için yapılmış gibi duruyor.

Mesela Ankara-Niğde otoyolu... Gerçekten ihtiyaç var mıydı? Daha önemli yatırımlar için kaynak gerekmiyor mu?

2- Fiyatlar çok yüksek: Bakan dahil fiyatlandırmada gelişmiş ülke örnekleri veriliyor. Oysa birçok ülkede ilan edilen birim maliyetler Türkiye'den çok ucuz. Bizim maliyetler neden bu kadar yüksek? Arada ne eklendi de maliyetler bu kadar yüksek çıktı?

Ama en önemlisi de şu ki, bizde vatandaş bu yolları köprüleri kullanamıyor.

Gelir seviyesi ve gelir dağılımı ile bakınca bu yollar, köprüler adeta kullanılmamak için yapılmış gibi duruyor. Ya da birkaç zengin kullansın diye yapılmış oluyor.

Fakirden para toplayıp zengine yol yapmak hangi siyasi ahlakla izah edilebilir?

Mesela İstanbul içinde Demirel ve Özal'ın imza attığı iki eski köprüye de son 5 yılda fahiş zamlar nasıl izah edilebilir?

Burada diyeceksiniz ki, seçimde hiç sandığa yansımada bu fahiş zamlar. Onun da cevabını siz bulun artık...

Bakınız bu Hazine garantili işler hem dolar bazında fiyatlanıyor hem de bu fiyatlar dolar bazında ABD enflasyon endeksleri eşliğinde artıyor.

Avrasya Tüneli 4 dolardan başladı ama şimdi 6,2 dolar. Osmangazi Köprüsü 35 dolardan başladı ama şimdi 47 dolar. Yollar, köprüler, havalimanları hep böyle...

2012-2013 yıllarında Türkiye'ye iki yıl toplamında 147 milyar dolar dışarıdan para geldi. O para bolluğunda "kasada para yok, müteahhitler yapacak ve işletecek; kasadan da tek kuruş çıkmayacak" diyenler nerede şimdi?

Neden her yıl müteahhitlere ödenen milyarlarca liranın hesabı sorulmuyor? Ya da neden Millet sormuyor?

Bu iş başka bir iş...

Bu iş hizmet işi değil, bu başka bir şey.

Evlatlarımızı, torunlarımızı bile bu 5-10 müteahhide çalışmak zorunda bırakan bir iş bu.

Artık daha söze gerek var mı?

Çalışıp ödeyelim bomboş yolların köprülerin parasını. Kolay gelsin.

12 Mart 2021, Cuma

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Türk dış politikası, Katar'daki üçlü zirvede derin bir nefes aldı...

Türkiye'nin uluslararası platformdaki sorunlarına müttefik olan ülkelerin yaklaşımları, ne yazık ki çok berrak ve olumlu değil. Özellikle Türkiye'nin en büyük sorunları PKK ve FETÖ terörüne ilişkin konularda başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere NATO ortaklarımız ne yazık ki anlayışsız davranmaktalar.

Kıbrıs ve ABD

Kıbrıs konusunda ve Türk-Yunan ilişkilerinde Amerika Birleşik Devletleri zaman zaman açık bir karşı tutum sergiliyor. Gerçi yeni Amerikan Dışişleri Bakanı Antony Blinken, Kongre oturumunda **"Kıbrıs'ı iki toplumlu ve iki bölgeyi federasyon olarak birleştirecek kapsamlı bir anlaşmayı güçlü şekilde destekliyoruz"** dedi, ama bu konuda Amerika sanki Kıbrıs Rumları ile müttefikmiş gibi davranıyor.

Katar zirvesi

Dün Katar'ın başkenti Doha'daki üçlü toplantı, bu açıdan Türk dış siyasetinin nefes aldığı bir gelişmeydi. Dışişleri Bakanı **Çavuşoğlu**, Doha'da Türkiye, Rusya ve Katar Üçlü Dışişleri Bakanları Toplantısı'na katıldı. Bakan Çavuşoğlu, **"Türkiye, Suriye'nin toprak bütünlüğünü savunmaya, sivilleri korumaya ve terör örgütleriyle savaşmaya devam edecek"** dedi. Ortak basın toplantısında konuşan Rusya Dışişleri Bakanı **Sergey Lavrov** ise, **"Rusya, Türkiye ve Katar, Suriye'de ayrılıkçılık girişimlerine karşı mücadele etme konusunda anlaştı"** ifadelerini kullandı. Çavuşoğlu, DEAŞ ve PKK/YPG gibi terör örgütleriyle mücadelenin de ele alındığını vurguladı.

Suriye'nin bütünlüğü

Lavrov, Çavuşoğlu ve Katar Dışişleri Bakanı **Muhammed bin Abdurrahman Al Sani**, Türkiye-Rusya-Katar Üçlü Dışişleri Bakanları Toplantısı'nın ardından ortak basın toplantısı düzenlediler. Lavrov, Suriye'nin toprak bütünlüğüne ve egemenliğine saygı duyulması konusunda ortak bakış açısına sahip olduklarını belirterek, Suriyelilere insani yardım sağlanmasının önemine işaret etti.

Ortak bildiri

Ortak açıklamada ise, BM Güvenlik Konseyi'nin 2254 sayılı kararı ile 2012 Cenevre Bildirisi uyarınca Suriyeli tarafların siyasi çözüme ulaşmasını desteklemek için BM'nin kolaylaştırıcılığındaki siyasi süreci ilerletme taahhüdü yinelenerek, "**(Bakanlar)**

Terörizmin tüm şekil ve tezahürleriyle mücadele etme ve Suriye'nin egemenliği ve toprak bütünlüğünün yanı sıra komşu ülkelerin milli güvenliğine de halel getirecek ayrılıkçı gündemlere karşı durma yönündeki kararlılıklarını vurgulamışlardır" ifadesine yer verildi.